

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Panarion, Hoc Est, Arca Medica Variis Diuinæ Scriptvræ
priscorumq[ue] Patrvm Antidotis aduersus Animi morbos
instructa**

Busaeus, Johannes

Moguntiae, 1608

Iudicium proprium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54834)

V. ANTIDOTVM *Patientia*. Pro quo B. AMBROSIVS his verbis implorat Dominum. *Obtice Domine contra tam amarissimum iracundia malū suavisimum sapientia bonum, in quo specialiter animarum nostrarū salus collocatur, cum nobis per Euangelium dicitur. In patientia vestra possidebitis animas vestras. Quae mirum dum arcem et principatum in mente suscepit, omnes mox perturbationes compepsit. Rixas et contumelias in exhortationem conuertit, confusum clamorem sub ordinato silentio premit, indignationem, tumoremque mentis mansuetudine vincit, blasphemias gratiarum actione repellit. Et GREG. quinto moralium. Secundus servanda mansuetudinis modus est (contra iracundos) ut cum alienos excessus aspiciamus nostra, quibus in aliis excessimus delicta cogitemus. Considerata quippe infirmitas propria, mala nobis excusat aliena. Patienter namque illam iniuriam tolerat, qui pie meminit quod fortasse adhuc habeat, in quo debeat ipse tolerari. Et quae a qua ignis extinguitur, cum surgente furore animi sua cuique ad mentem culpa reuocatur, quia erubescit sibi peccata non parcere, qui vel Deo, vel proximo saepe se recollit parcenda peccasse.*

Amb. precat. 2. ante Missam.

Luc. 21. 19.

Greg. c. 22.

VIDE V. *Ambitio. Amor sui. Blasphemia. Consuetudo prava. Detrahitio Discordia. Immodestia. Immortificatio passionum. Impatientia in aduersis. Inuidia. Inramentum. Linguae abusus. Maledictio. Murmuratio. Odium. Praesumptio. Superbia. Tentatio. Tristitia. Vindicatio iniurie.*

IUDICIUM PROPRIUM

Remedia contra Iudicium proprium.

REMEDI. Considera diuinas scripturas, quae monent ne nitamur iudicio proprio. ut in Prouerbiis Salomonis *Ne innitaris prudentia tua. Ne sis sapiens apud te ipsum, Et. Expedie magis vrsa occurrere rapis foetibus, quam fatuo confidenti in stultitia sua. Et. Qui confidit in corde suo stultus est. Et apud Isaiam. Quia qui sapientes estis in oculis vestris. Et apud Apostolum. Non plus sapere, quam oportet sapere, sed sapere ad sobrietatem. Nolite esse prudentes apud vosmetipsos. 2. monent, ut requiramus consilia aliorum. Ut in Prouerbiis. Salus, vbi multa consilia. Et. Via stulti recta in oculis eius: qui autem sapiens est, audit consilia. Et. Astutus omnia agit cum consilio. Et in Ecclesiastico. Fili, sine consilio nihil facias, et post pactum non poenitebit. 3. monet ut nitamur consilio maiorum, sapientiorū & sanctorum. Ut in Deut. Interroga patrem tuum et annuntiabit tibi, maiores tuos, et dicent tibi. Et in Ecclesiastico. Iudicium patris audite filii, et sic facite, ut salui sitis. Et. Siola sancta auro, et hyacintho, et purpura, opus textile viri sapientis iudicio et veritate praediti. Et. Cum viro irreligioso tracta de sanctitate et cum iniusto de iustitia et c. Sed cum viro sancto assiduus esto, quemcunque cognoueris obseruantem ti-*

Prou. 3. 5.

Prou. 17. 13.

Prou. 28. 26.

Isa. 5. 21.

Rom. 12. 16.

Prou. 11. 14. 12.

15. 13. 16.

Eccli. 32. 24.

Deut. 32. 7.

Eccli. 1. 2.

Eccli. 4.

Eccli. 37. 12.

v. 15.

Hb 3 morem

Cyp. serm. de
pau.

morem Dei. Anima viri sancti enunciat aliquando vera, quam septem circumspicere
res felentes in excelso ad speculandum.

S. Nazianz.

II. REMED. Considera iudicium SS. Patrum. S. CYP. de natiuitate Christi. Hic est primus religionis introitus: sicut in mundum primus Christi ingressus, ut quicumque pie vult viuere, humiliter de se sentiat, neq. supra se in mirabilibus ambulare presumat. Fundamentum sanctitatis semper fuit humilitas, nec in celsis stare potuit superba sublimitas. B. GREG. Nazianzenus de moderatione in disputationibus. Sapientie genus est seipsum nosse, ac non in modice efferi. eodemque modo quo voces affici, que si vehementius contenduntur, propter immoderationem penitus desiciunt. Præstat cum doctrina instructus, propter animi æquitatem facilitatem que consulto cedere, quam cum eruditione carcas per insolentiam ac temeritatem

Basill. in c. i. Isa.

altius efferi. B. BASILLIVS in verba Isaia. Et consiliarios tuos, sicut ab initio. Sacra quædam res est consilium, voluntatum unio, fructus dilectionis, humilitatis insigne. E contrario intolerabilis est superbie argumentum, existimare se nullius egeresse consilio: sed sibi uniatentum esse, quasi solus possit sibi consilio decernere que optima sunt. Et oratione de felicitate. Magnam me herce affert hominibus vilitatem

Orat. 21.

consilium, eo quod nemo sibi sufficiat ad electionem rerum vitium honestatum. Unde haud absurde homo consilii expertus similis est securi nauigio rectoris carente, quod ventorum impetu huc illucque impellitur. Qui vero habens consilium bonum suam potuit prauam sequitur sententiam, similis profecto est regi Robuam, qui spreto saluari consilio senum, adolescentium, qui secum educati erant, opinionem securus decem tribus Israel ab imperio suo absidit. Et in regibus breuioribus. Non est rationi consonum si quis in omnibus suo stare velit iudicio, nec periculo, aut contumacia suspitione caret in

3. Reg. 12. 13.

congregatione multorum nolle maioris partis sententia acquiescere. Et in Epistola ad Chilonem Anachoretum. Ne primo mox aditu oculis in sublime porrectis velis inscendere superciliosum apicem religiosa exercitatoris. maxime omnium caue, ne tuo unius consilio imprudenter iunxeris, tibi uni permittas plus a quo fidere. et ne quando per rudem rerum inexperientiam è sublimi fastigio religionis, quam ex professo per-

Bas. q. 123.

Amb. lib. i. c. 47

colendam accepisti, deturbere. B. AMBROSIVS in libris officiorum. Non despiciat, quid de se vnusquisque & maxime vir optimus sentiat. Hoc enim modo desecti bonis de ferre reuerentiam. Nam negligere bonorum iudicia, vel arrogans et vel dissolutionis est: quorum alterum superbie ascribitur, alterum negligentia. Etrursus.

Id. cap. 43.

Sequatur conuersationis electio, ut adiungamur probatissimis quibusque senioribus. Nam que ut aqualium usus dulcior, ita senum tutior est. Nam sibi qui sunt ignari locorum cum sole, tibus viarum iter adoriri gestiunt, quanto magis adolecentes cum senibus debent nonum sibi iter vitæ aggredi, quo minus errare possint, & a vero transire virtutis deflectere? Nihil enim pulchrius, quam eosdem & magistros vitæ & testes

Hier. ep. 4.

habere. HIERONYMVS in epistola ad Rusticum monachum. Credas tibi salutare quicquid monasterii præpositus præceperit, nec de maiorum sententia iudices, cuius officii est obedire. CASSIANVS collatione secunda. Nullo alio vitio

Cass. cap. 11.

tam precipitem diabolo monachum pertrahit ac perducit ad mortem, quam cum neglectis consiliis seniorum suo iudicio persuaserit, definitioque, considerare. B. BERN. sermone de resurrectione. Quæ maior superbia esse potest, quam si vnus suum iudicium præferat vniuersæ congregationis iudicio, quasi solus haberet Spiritum Dei? Et iterum. In corde duplex est lepra, propria voluntas et proprium consilium. Lepra vtraque nimis pessima, eoque perniciosa, quo magis interior. Et in Epistola ad Ogerium. Qui se sibi magistrum constituit, stulto se discipulum sublit. Et in Psalmum Qui habitat. Non piget quoties datur occasio, ab hac tam graui peste (obstinationis) præmunire vos, ut eam omnimodis fugiatis, quod hæc quidem sit summa quædam religionis subuersio, et verè iuxta testimonium legislatoris venenum aspidum insanabile, etc.

Bern. serm. 7.
& 3.

Ep. 87.
Serm. 13.

III. REMED. Ne facile iudicio proprio delinquas in vitæ tuæ institutione, vnus vel plurium consilio ac iudicio, iuxta diuinæ scripturæ Patrumque monita iam citata vtare. Nec enim desunt exempla eorum, qui id fecerint. S. BASILIUS in Isaiam ex sacris litteris depromit duo. *Quantum*, inquit, *emolumentum obueniat ex accepto consilio declarat vel maximè Moyses, qui omni sapientia Ægyptiorum eruditus, qui familiari colloquio cum Deo congregiebatur, perinde atque se amicus loquatur cum suo amico. Hic tantum consilium sibi reditum à lethro socero suo accepit, &c. Dauid insuper consiliarius est vsus Chusæ, per quem dissipauit militare consilium Achicophel. Alia duo CASSIANVS. Alterum Prophetæ Samuelis, quæ cum Dominus nollet, inquit ille, per se metipsum diuini colloqui disciplina erudire, recurrere semel et iterum passus est ad senem, indicans se etiam illius qui offenderat Deum, dum modo senioris, doctrina eum velle institui, ut et illius, qui ad diuinum ministerium vocabatur, probaretur humilitas, et iunioribus forma subiectionis huius proponeretur exemplo. Alterum Apostoli Pauli. Quem, ait, per semetipsum vocans et alloquens Christus, cum posset ei perfectionis viam referre confestim, dirigerè ad Ananiam manult, et ab eo iubet viam veritatis agnoscere, &c. ne posteris malum præsumptionis præberet exemplum, dum vnusquisque stibimet persuaderet simili modo se quoque debere DEI solius magisterio atque doctrina potius quam seniorum institutione formari. Quam præsumptionem omnimodis detestandam etiam ipse Apostolus non solum litteris, sed etiam opere atque exemplo docet, ob hoc solum modo se asserens Ierosolymam ascendisse, ut Euangelium, quod comitante gratia Spiritus S. cum potestate signorum et prodigiorum gentibus prædicabat, cù suis coapostolis et antecessoribus, priuata quodammodo ac domestica examinatione conferret. Et contuli, inquiens, cum illis Euangelium, quod prædico inter gentes, ne forte in vacuum currerem, aut cucurrissem. Qui ergo tam presumptor et cæcus sit, qui se audeat suo iudicio ac discretioni committere cum vniuersis electis in dignis coapostolorum suorum collatione testetur? Hoc admirandæ submissionis exemplum secutus B. Hieronimus. licet ad miraculū eruditus, tum ita de se scribit ad Pammachium & Oceanum. Cano, inquiens, iam capite iuni Alexandriam, ut audirem Dydimum*

Basil. c. 7.

Exod. 18. 24.
2. Reg. 15. 33.
Cass. coll. 2. c. 14.
& 15.
1. Reg. 3. 5.

Act. 9. 7.

Gal. 3. 2.

Hier. ep. 67.

144

- Ep. 4. tum alios instruxit, vt Rusticum monachum his verbis. *Mihi quidem placet, vt habeas sanctorum contubernium, nec ipse te doceas, & absque doctore ingrediari viam quam nunquam ingressus es, statimq; in partem alteram tibi declinandam sit, & errori pateas.* Et Paulam Romanam. *De scripturis, scribit ad Eustochium, docui eam, quod didiceram non a meipso, id est, a præsumptione pessimo præceptore, sed ab illustribus Ecclesie viris.* S. BERN. in S. Malachia Hyberniæ antistite, hoc maxime laudat, quod cum ab ineunte pueritia daclarasset se Doctorem habere Deum, institutioni tamen cuiusdam solitarii, nomine Y mari, qui in vrbe Ardinacha iuxta Ecclesiam commorabatur ieiuniis & obsecrationibus feruens die ac nocte, humiliter se subiecerit. *Legant, inquit, hoc qui docere, quæ non didicere conantur, discipulos sibi coæruantes, qui nunquam discipuli extitere cæci duces cæcorum. Si Malachia exemplum eis pro minimo est, Pauli opus attendant. Non enim Euangelium suum, quod non ab homine acceperat, sed à Christo, cum hominibus tamen censuit conferendum, ne forte in vacuum curreret, aut cucurisset.*
- Ep. 27. *Vbi ille securus non est, nec ego.* SIMEON Metaphrastes scribit B. ARSENII eremitam, licet doctissimum, tamen maioris humilitatis exercendæ causa, consueisse etiam in rebus leuioribus iuniorum consilia sciscitari, & sequi. Verum & SENECA homo gentilis hoc antidotum suis discipulis præscripsit. *Accipe, inquit ad Lucilium, & quidem vtilem & salutarem epistolæ clausulam, quam te effigere animo volo. Aliquis vir bonus nobis est genitus est, et semper ante oculos habendus, vt sic tanquam illo spectante viuamus, & omnia tanquam illo vidente faciamus. Hoc, mi Lucili, Epicurus præcepit, custodem nobis & pedagogum dedit. Opus est, inquam, aliquo, ad quem mores nostri se ipsi exigant. Nisi ad regulam, praua non corriges.* Et alibi refert Augustum Cæsarem, cum quidpiam fecisset, cuius postea poeniteret, sæpe exclamasse. *Horum mihi nihil accidisset, si aut Agrippa, aut Mecenas vixisset.*
- Bern. in vita eius.
- Gal. 2. 2.
- Metaph. in eius vita.
- Sen. ep. 11.
- Sen. lib. 6. de benefic. c. 31.

IV. REMEDIUM. Considera, quales esse debeant, quorum vti consilio, & iudicio niti decreueris, nempe sapientia & pietate conspicui, vitæque probatissimæ, vt congruenter scripturis citatis tradunt iidem SS. Patres. Nam B. AMB. ita scribit in officiorum libro altero. *Huiusmodi viro salutem nostram & existimationem committimus, qui sit iustus & prudens. Facit enim iustitia, vt nullus sit fraudis metus: facit etiam prudentia, vt nulla sit erroris suspicio. Promptius tamen nos iusto viro quam prudenti committimus, vt secundum vulgi loquar. Cæterum sapientum definitione, in quo vna virtus est, concurrunt cætera, nec potest sine iustitia esse prudentia. Et rursum. Talis esse debet, qui consilium alteri det, vt seipsum formâ aliis præbeat ad exemplum bonorû operû in doctrina, in integritate, in grauitate: vt sit eius sermo salubris atq; irreprehensibilis, consiliû vtile, pietas honesta, sententia decora. Talis erat Paulus, qui consilium dabat virginibus, magistrorû sacerdotibus, vt primû seipsum præberet nobis formâ ad imitandû. Et paulo post. Talis igitur debet esse consiliarius, qui nihil nebulosum habeat, nihil fallax, nihil falsum*

Amb. c. 8.

Cap. 17.

1. Cor. 7. 27.

lojum, nihil simulatum, quod vitam eius ac mores resellat, nihil improbum, ac malen-
 lum quod auerrat consulentes. His addit B. BASIL. in tractatu de renuncia-
 tione. debere esse ab auaritia abhorrentem, quietum, egentium studiosum, minimè ira-
 cundum, iniuriarum inmemorem, natura prepensum ad eos docendos, qui ad ipsum ac-
 cedunt, quem gloria inanis non inflat, adulatio non frangat, seuerum & constantem, cui de-
 niq̄ue nihil sit præstantius honore Dei. CASSIANVS verò ita scribit. NON
 omnium sententiarum, quorū capita canities tegit, quosque vitæ longeuitas sola commen-
 dat nobis, sunt imitanda. Stigias seu traditiones ac monita suscipienda, sed eorum, quos
 laudabiliter vitam suam, ac probatissimè, comperimus in iuuentute signasse, nec præ-
 sumptionibus propriis, sed maiorum traditionibus institutos. Ac deinde subiicit ex-
 emplum monachi in summam desperationē ex seueriore cuiusdam seni-
 oris responso coniecti, cum ei tentationem quandam grauem patefe-
 cisset. Meliorem se consiliarium quondam præbuit GREG. magnus
 Venantio Italiæ Cancellario, qui consilio quorundam fautorum mor-
 tis, (ita ipse vocat eius consiliarios) habitum monasticum excusserat. Qui
 fautores, inquit, non te sed res tuas diligunt, nulla tibi nisi quæ ad tempus placeant lo-
 quuntur. Tales enim fuerunt dulum consiliarii qui te ad tanti factus perduxerunt deli-
 cti. Ne tibi aliquid secularis auctoritatis loquar. Cum amicis omnia tractanda sunt, sed pri-
 us de ipsis. Si verò in causa tua hominē consiliarium quaeris, consiliarium rogo me susci-
 pe. Nullus tibi fidelior esse ad consilium potest, quam qui non tua sed te diligit. Omnipoten-
 tens D. us cordi tuo indicet cor meum, quanto te amore, quantaque caritate amplectitur,
 in quantum tamen diuina gratia non offendatur. Nam sic culpam tuam insequor, vt te
 diligam: sic te sanam diligo, vt culpa vitium non amplectar, &c.

Basil.

Cass. coll. 2. c. 17.

Greg. lib. 1. c. 33.

V. REMED. Considera causas, cur in vitæ totius, maximè spiritualis
 institutione potius alieno, quàm proprio iudicio nitendum sit. Prima cau-
 sa est, summa nostra ignorantia earum rerum quæ ad vitam piè sanctèq̄
 instituendam pertinent. Pauca enim sunt, quorum certam & firmam
 notitiam consecuti sumus. Excipio quæ vel fidei Catholicæ autoritatē,
 vel ex communi SS. Patrum sententia, vel euidenti ratione credimus, vel
 vera esse cognoscimus. Deinde complura ex iis, quæ nobis quondā cer-
 tissima verissimaque visa sunt, nunc accuratius ad veritatis trutinam ex-
 pensa, aut falsa aut parum videntur probabilia. Ad hæc in vna eademque
 quaestione, siue theoricæ, siue practicæ, quanta est opinionum etiam in-
 ter eruditissimos varietas? quid autem facies, si diiudicare nequeas, quæ
 verior sit, nisi ducem aliquem sequare? Quare merito B. GREGORIUS
 in libris Regum scribens, dixit, magnum esse ignorantie humane pelagus: & in
 lob ait, à luce veritatis in tantas nos ignorantie tenebras corruisse, vt nos ipsos ignore-
 mus. 2. Causa, sunt ingenitæ omnibus passiones amoris sui, iræ, & simili-
 um, quæ, dici nequit quam obscurent rationem, quo minus rectè iudi-
 care possit. Næ sepe, inquit idem Gregorius, velle stulto contra delinquentium
 culpas

Greg. in 1. Reg. 1. c. 14.
 Et II. mor. c. 25.

Id. 9. mor. c. 18.

placet
 ediaru
 si, et
 m, do
 sed ab
 c. mi
 m. hi
 qui in
 ratio-
 hoc qui
 i. scip
 li. opu
 o, cum
 r. i. f. f.
 n. i. v. u.
 e. cau-
 & fe-
 ipulit
 p. i. s. t.
 est, et
 n. quæ
 g. g. g.
 y. l. a. m.
 fecit
 e. h. a. n.
 con-
 i. vi-
 m. SS.
 di. vi-
 Facti
 r. s. su-
 um re-
 urant
 s. i. m.
 in. m.
 i. e. vi-
 ag. i. t.
 post.
 i. fabe-
 to. sum

culpam accendimur, & cum ultra aequitatis metas per iram rapimur, hoc & iusta di-
 strictionis estimamus. Saepè officium praedicationis assumimus, ut per hoc fraternam vi-
 litati seruiamus: sed nisi placeamus, cui loquimur, nequaquam libenter accipitur quod
 praedicamus. Cumq; placere mens viliter studet, ad amorem laudis propria turpiter de-
 stitit, &c. Quasi latrunculus quippe est appetitus laudis humanae, qui recto itinere gra-
 dientibus ex latere iungitur, ut ex oculis educto gladio gradentium vita trucidetur.

Dor. ferm. 19.

Vnde S. DOROT. Cum subiecti sumus multis passionibus, pravisq; affectibus, nostro
 iudicio non debemus omnino fidere. Quando enim norma, vel regula curua est & inflexa,
 nunquam quod secundum eam dirigitur, rectum efficitur, sed distortum. Quocirca hu-
 manis quoque legibus cautum est, ne quis iudicem in causa propinquo-
 rum, vel amicorum agat, propterea quod in eiusmodi causis Iudices affe-
 ctu potius quam ratione duci soleant. Quod si autem culpam amici, inquit B.
 BERN. in tuo iudicio amor illius aut minuit, aut prorsus abscondit, quanto magis
 amor tui tuum contra te iudicium fallat?

Bern. tract. de
grad. humil.

VI. REMED. Considera hanc doctrinam de iudicio proprio non
 sectando, in primis religiosi instituti cultoribus debere esse commenda-
 tam. Et ratio est manifesta. Quia illorum vocatio postulat, ut seipsum ab-
 negent, & non modo iudicium suum & voluntatem, verum etiam totos
 se animam & corpore Deo offerant, & superioribus tanquam DEI Vica-
 riis, ut fecere quondam illi, de quibus scribit Apostolus. Semetipsum dedi-
 runt, primum Domino, deinde nobis per voluntatem Dei. Et omnes Apostoli, qui
 in persona Petri exclamarunt. Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te.

2. Cor. 8. 5.

Matth. 19. 27.

Quia enim non sufficiebat relinquere omnia; (hoc enim & Crates fecit Philosophus &
 alij multi qui divitias contempserunt) iunxere, quod perfectum est, inquit B. Hiero-
 nymus: Et secuti sumus te: fecimus quod iussisti. Ita S. BASILIVS. in re-
 gulis fufius disputatis. Qui seipsum, inquit, abnegavit, seseq; voluntatis omni-
 bus spoliavit, is non quod vult faciet, sed quod docetur. Neque verò ratio permittit
 eum sibi ipse, quod expediat, eligere, qui gubernationem sui aliis tradiderit. Et iterum.
 Etenim cui animas nostras gubernandas commisimus tanquam Deo de his ratione re-
 dituro, prorsus absurdissime facimus, si huic fidem in rebus contempserimus abrogamus.
 Et S. BERN. inuehes in quosdam religiosos, q; plus equo suo fidebat iudi-
 cio. Qui vestri, ait, cur a semel nobis credidistis, qd rursus de vobis vos introrruistis?

Hier. lib. 3. in
Matth.
Basil. q. 41.

Id. q. 43.

Bern. ferm. 19.
in Cant.

Geog. c. 40.

VII. REMED. Considera exempla eorum, quibus malè cessit, quod
 in suo iudicio pertinaciores fuerint. Primum est apud B. GREGO-
 RIVM in quarto dialogorum. Cum adhuc essem iuuenulus, inquit,
 narrari à maioribus audiui, quod Paschasius huius Apostolicæ sedis dia-
 conus miræ sanctitatis vir fuerit, cultor pauperum, & contemptor sui. Sed
 hic in ea contentione, quæ in ardescente zelo fidelium inter Symmachum
 atque Laurentium facta est, ad Pontificatus ordinem Laurentium elegit,
 & omnium post vnanimitate superatus in sua tamen sententia usque ad
 diem.

diem sui exitus perstitit illum amando atque præferendo, quem Episcoporum iudicio præesse sibi Ecclesia refutavit. Hic itaque cum temporibus Symmachi Apostolicæ sedis præsulis esset defunctus, eius dalmaticam feretro superpositam dæmoniacus tetigit, statimque sanatus est. Post multum verò temporis Germano Capuano Episcopo medici pro corporis salute dictauerant, ut in angularibus thermis lauari debuisset. Qui ingressus easdem thermas prædictum Paschasium stantem & obsequentem in caloribus inuenit. Quo viso vehementer extimuit, & quid ille vir tantus faceret, inquisiuit. Cui ille respondit. Pro nulla alia causa in hoc poenali loco deputatus sum, nisi quia in parte Laurentii contra Symmachum sensi: Sed quaeso te, pro me dominum deprecare. Atque in hoc cognosces quod exauditus sis si huc rediens me non inuenieris. Quia de re vir Domini Germanus se in precibus strinxit, & post paucos dies rediens Paschasium in eodem loco minimè inuenit. **ALTERVM** est apud lo. **CASS.** collatione secunda ita scribentē. Recolite id quod nuper gestum oculorum vestrorum vidistis obtutibus, senem videlicet Heronem ante paucos admodum dies illusionē diabolica à summis ad ima deiectum, quē quinquaginta annis in hac eremo commoratum singulari districtione continentiae rigore tenuisse meminimus. Hic igitur quo pacto post tantos labores grauissimo corruens lapsu cunctos in hac eremo constitutos luctuoso dolore perculit? Nonne quia minus discretione possessa, suis definitionibus regi, quā consiliis, vel collationibus fratrum, atque institutis maiorum, maluit obedire? Quia præsumptione deceptus Angelum Satanæ velut Angelum lucis cum summa veneratione suscipiens, eiusque præceptis prono obediens famulatus, semetipsum in puteum, cuius profunditatem oculorum non attingit intuitus, præcipitē dedit, de Angeli videlicet sui sponsione non dubitans, qui cum pro merito virtutum, ac laborum suorum nequaquam posse firmauerat ullam discrimini subiacere. De quo ingenti fratrum labore extractus vitam die tertia finiturus, in deceptionis suæ obstinatione permansit, non credens, quod dæmonum calliditate fuisset delusus. Idem **Cass.** collatione decimasexta, non dubitat affirmare, *impossibile esse quenquam qui proprio fidei iudicio diaboli illusionē non decipi.* Sicut contra Abbas **MOYSES** apud eundem, *Nassanensis, fraudibus & insidiis inimici decipi posse, qui non suo iudicio, sed maiorum viri exemplo.* **TERTIUM** est apud **B. Dorotheum**, qui commemorat **MACARIUM** abbatem, cum aliquando dæmonem vidisset multis oculis, rogasse illum, quis ollarum foret usus ac respondisse, se solere monachos variis illecebris à virtutis cultu abducere, & iam unum eorum in nassam pellexisse, cuius & nomen prodidit. Quem monachum mox Macarius conuenit, cognouitque eum tentationes suas Patri spirituali non patefecisse, atque ideo monuit, ne deinceps suo iudicio fideret,

Cass. c. 5.

Id. c. 11.

Coll. c. 10.

Dorothei serm. 2.

quod & fecit. Cum verò postea demon iterum se spectandum præbuis-
set, percunctatus ab eo est, num dictus non machus a illis inter amicos es-
set. Ille furiosè respondit, ex amico factum hostem.

VIDE V. *Amor sui. Curiositas. Illusiones spirituales. Immortificatio pas-
sionum. Inobediencia. Præsumptio. Superbia. Voluntas propria.*

IUDICIUM TEMERARIUM

Remedia contra Iudicium temerarium.

Iob. 13. 7.

Psal. 57. 1.
Isa. 5. 20.

Matth. 7. 1.

Ioan. 7. 24.

Rom. 2. 1.

Rom. 14. 4.

1. Cor. 4. 3.

1. Cor. 11. 3.

1. Cor. 4. 5.

1. Cor. 5.

Iac. 4. 13.

Ephr. paren. 4.

Amb. sem. 20.

Luc. 6. 37.

Baf. q. 164.

Matth. 7. 1.

Ioan. 7. 24.

I. REMED. Considera Spiritus sancti oracula contra Iudicium intem-
pestivum & temerarium. *Nunquid Deus, ait Iob, vestro indiget mendacio,
ut pro illo loquamini dolos? Nunquid faciem eius accipitis, et pro Deo iudicare nit-
mini? Et David, Si verè vti que iustitiam loquimini, rectè iudicate filij hominum. Et
Isaias, Va qui dicitis bonum malum, et malum bonum, ponentes tenebras lucem, et lu-
cem tenebras: Et Christus apud Matthæum, Nolite iudicare, ut non iudicemini.
In quo enim iudicatis iudicaveritis iudicabimini. Et apud Ioannem, Nolite iudicare
secundum faciem, sed iustum iudicium iudicate. Et Paulus ad Romanos, Propter
quod inexcusabilis es homo omnis qui iudicas. In quo, n. iudicas alteri, teipsum conde-
mnas: eadem enim agis, quæ iudicas. Et, Tu quis es, qui iudicas alienum servum? Do-
mino suo stat, aut cadit. Et, Non ergo amplius invicem iudicemus: sed hoc iudicate ma-
gis, ne ponatis offendiculum vel scandalum fratri. Et ad Corinthios, Mihi au-
tem pro minimo est, ut à vobis iudicor, aut ab humano die, sed neq. meipsum in iudicio. Qui
me iudicat Dominus est. Itaque nolite ante tempus iudicare, donec veniat Dominus
etc. Et, Quod si nosmetipsos diiudicemus, non vtiq. iudicaremur. Et, N. lite ante tem-
pus iudicare. Et, Quid mihi de his, qui foris sunt, iudicare? Et B. Iacobus, Tu autem
quis es, qui iudicas proximum?*

II. REMED. Considera SS. Patrum sententias. B. EPHRAEM. Non
iudicemus quenquam, quia non novimus eius penitentiam: neq. si quid ridentem, aut
loquentem aspexerimus, cum nobis exploratum non sit, quomodo in sua cella vitæ degat,
aut cuiusmodi erga Deum laborem subeat. Ideo unum quemque nostrum oportet sibi
ipsi attendere, quia singuli nostrum Deo rationem reddaturi sunt. AMBROSIVS in
psalmum 118. Grave est de alio iudicare. Unde etiam scriptum est, Nolite iudicare et
non iudicabimini, cum enim unusquisq. sit suorum conscius peccatorum, quomodo po-
test de alterius iudicare peccato? Iudice de alterius errore, qui non habet, quod in seipso
condemnet. Iudicet ille, qui non agat eadem, quæ in alio putaverit puniendæ, ne cum de al-
io iudicat, in se ferat ipse sententiam. Iudicet ille, qui ad pronuntiandum nullo odio, nulla
offensione, nulla leuitate ducatur. BASILIVS in regulis brevioribus. Cum Do-
minus aliàs dicat, Nolite iudicare, et non iudicabimini: aliàs verò iustum iudicium iu-
dicandum